

Editorial

Ilaksid ti *con-ass*! Ibagsak ti rehimen nga US-Arroyo!

Implastaren dagiti gamat ni Gloria Arroyo iti Nababa a Kapulungan ti dalan tapno mapaatiddog ti panagturay na labes iti 2010. Babaen iti panangusar ti arbitrario a panangpuersa iti oposisyon ken P20 milyon a pasuk-sok iti porma ti nayon a “pork barrel” para iti tunggal kongre-sista a mangaprobar ditoy, napaspas a naipatungpal ti plano ni Arroyo.

Naikamakam sakbay ti tengnga’t rabii idi Hunyo 2 ti panangipasa ti House Resolution 1109 (HR 1109) a mangtransporma iti Kongreso kas *constituent assembly (con-ass)* tapno mabaliwan na ti konstitusyon ti gobyerno uray awan ti partisipasyon ti Senado. Immunan a naikkan ti sag-P1 milyon dagiti gamat ni Arroyo idi agtipon dagiti agturturay a partido a Lakas ken Kampi no sadino a direkta nga indauluan ni Arroyo ti panangipinal iti lutlutuen da a plano. Maisupadi daytoy iti kanayon a parparuaren ti Malacañang nga awan ti ania man a biang ni Arroyo iti usapin ti *cha-cha* ken *con-ass*.

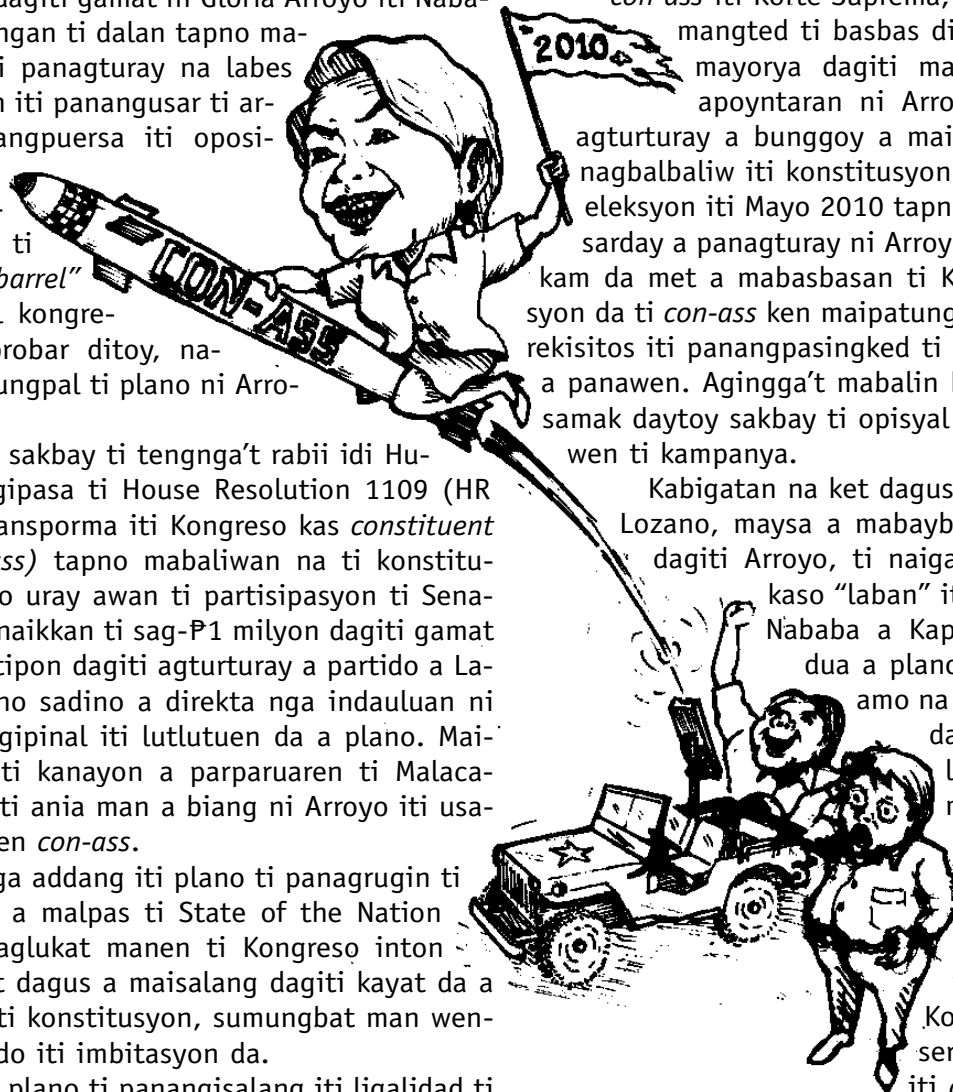
Sumaruno nga addang iti plano ti panagrugin ti *con-ass* apaman a malpas ti State of the Nation Address iti panaglukat manen ti Kongreso inton Hulyo. Ditoy ket dagus a maisalang dagiti kayat da a panagbalbaliw iti konstitusyon, sumungbat man wenno saan ti Senado iti imbitasyon da.

Adda met iti plano ti panangisalang iti ligalidad ti

con-ass iti Korte Suprema, a manamnama met a mangted ti basbas ditoy gapu ta dakkel a mayorya dagiti mahistrado na ket inapoyntaran ni Arroyo. Ikamkamakam ti agturturay a bunggoy a maipatungpal dagiti panagbalbaliw iti konstitusyon a saan a lumabes iti eleksyon iti Mayo 2010 tapno masigurado ti awan sarday a panagturay ni Arroyo. Isu nga ikamkamakam da met a mabasbasan ti Korte Suprema ti bersyon da ti *con-ass* ken maipatungpal ti dadduma pay a rekisitos iti panangpasingked ti *cha-cha* iti kadasaran a panawen. Agingga’t mabalin ket kayat da a mapasamak daytoy sakbay ti opisyal a panagrugi ti panawen ti kampanya.

Kabigatan na ket dagus a nangiyuli ni Oliver Lozano, maysa a mabaybayadan nga abogado dagiti Arroyo, ti naigagara a pinakapsut a kaso “laban” iti panangikamakam ti Nababa a Kapulungan. Awan dua-dua a plano laeng daytoy dagiti amo na iti Malacañang tapno dagus metten a matalantan ti Korte Suprema ti usapin ti *con-ass* ken makapagdesisyonon pabor ditoy.

Ti namnamaen a panangpasingked ti Korte Suprema ket agserbi a “ligal” a basbas iti *con-ass* ken ania man

**Dagiti tampok
ditoy nga isyu...**

**Aktibista a Pilipino-
Amerikano, dinukot**
PANID 4

**Didigra kadagiti
minasan idia ComVal**
PANID 6

**Ti pannangkabangkrap
ti GM ken Chrysler**
PANID 11

nga iserrek dagiti gamat ni Arroyo a panagbalbaliw iti konstitusyon. Kangrunaanen ditoy ti panagbawing ti sistema ti gobyerno manipud presidensyal agturong iti parlamentaryo no sadino a mabalin manen nga agbalin nga opisyal ti asoaso nga estado ni Arroyo kas *prime minister*. No kasapulan ket itantan met ti naikeddeng nga eleksyon iti Mayo 2010 ken paatiddogen laengen ti termino ni Arroyo ken dadduma pay a naibutos nga opisyal. Sinsinan a nailanad pay iti HR 1109 a saan a paatiddogen ti termino ti nakatugaw a presidente ken dadduma pay a naibutos nga opisyal ti gobyerno. Ngem inamin dagiti mangidurduron ti resolusyon nga awan ti patingga ti mabalin a maisalang ken maaprobaran iti *con-ass*, uray ti panangpaatiddog iti termino dagiti madama nga agturaturay.

Adda metten paripirip iti HR 1109 nga ikkan-dalan ti maysa pay a gakat a resolusyon (HR 737) a siguden nga indasar ni House Speaker Prospero Nograles. Daytoy a gakat ket manggibus iti nabatbati a pormal a probisyon iti agdama a konstitusyon a mangprotrotekta iti nailian a soberanya ken patri-

monya ken mangiparparit iti panagtagikua dagiti ganggannaet kadagiti daga ken estratehiko nga industriya iti pagilian. Nabayagen nga idurduron ti imperyalismo nga US dagitoy a gakat. Nakalukat metten ti dalan tapno mapunas dagiti nabatbati a probisyon a mangsalsalaknib kadagiti karbengan a sibil.

Amin dagitoy a narurugit a panagmaniobra ti bunggoy nga Arroyo ket ar-aramiden da tapno maitultuloy ti panagturay da, panagkurakot, panagbalin nga asoaso iti amo da nga imperyalista nga US, ken panangidada-nes ken pananglipit iti umili.

Manipud idi rugian

ti rehimen nga Arroyo ti panagma-niobra para iti *cha-cha* ken *con-ass* ket nadagsen daytoy a supsupya-ten ti adu a sektor iti gimong. Pakpakaruen ita ti HR 1109 ti pungtot ken protesta ti umili. Dagiti tuloytuloy ken nasaknap a protesta a sigurado pay nga ibunga ti panangikamakam iti *con-ass* ket sigurado met a naranggas a lipiten ti rehimen a desperado a kumayetket iti poder aglalo ta mabutbuteng daytoy a sanguen ti hustisya ti umili apaman a maawan daytoy iti turay.

Makasarsa-ruan ti umili a Pilipino iti panagturay ni Gloria Arroyo. Nakaro unayen ti panagri-grigat ti umili iti uneg ti agarup maysa a de-

kadan a korapsyon, kinnaaso- aso, ken pananglip-lipit. Naan-anay ti determinasyon ti umili a repeten ti pigsa da tapno patakyasen isuna ken ti bunggoy na iti poder.

Rumbeng nga ad-adda pay a papigsaen ti panagkaykaysa ti amin a puersa a kontra-Arroyo tapno pairtengen ti tignayan a protesta babaen iti panangipayat kadagiti nasaknap a panagtignay iti kalsada ken suportaen ti armado a rebolusyonaryo a pannakidangadang tapno ibagsak ti kagurgura a rehimen ken ti bulok a sistema a pagserserbian na.

Dagiti pinairteng a pannakidangadang ti umili laban iti rehimen nga US-Arroyo ken dagiti plano na a kumayetket iti poder ket giddanan dagiti pinairteng met a taktikal nga opensiba ti NPA tapno pakapsuten ti rehimen nga Arroyo ken idiskaril dagiti panagmaniobra na tapno makapagtalinaed iti turay.

AB

Tawen XL Blg. 11 Hunyo 7, 2009

Ti *Ang Bayan* ket maipabpablaak iti Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles.

Mabalin nga i-download daytoy manipud iti Philippine Revolution Web Central a masarakan iti:

www.philippinerevolution.net

Umatat ti *Ang Bayan* kadagiti kontribusyon iti porma dagiti artikulo ken damdamag. Awisen mi dagiti agbasbas nga agipatulod kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti idudur-as ti dyaryo tayo. Ipatulod dagitoy babaen ti email iti:

angbayan@yahoo.com

Linaon

Editorial

Ilaksid ti <i>con-ass</i> !	1
Panangkillo iti kinapudno	3
Aktibista a Pilipino-Amerikano, dinukot	4
Naranggas a dispersal idia Batasan	5
OB idia Mindanao, naibutaktak	6

Didigra kadagiti minasan idia ComVal	6
--------------------------------------	---

Nakakaasi a pangsalun-at a sitwasyon pang7	
--	--

Naimballigan nga opensiba ti NPA

Dagiti opensiba ti BHB	8
Dagiti opensiba ti Bikol	9
Sumagmamano nga adal ti ambus idia Bulan-bulan, Antique	10

Pannakabangkrap ti GM ken Chrysler	11
------------------------------------	----

Damdamag	13
-----------------	-----------

Ti *Ang Bayan* ket ipabpablaak dua a beses tunggal bulan ti Komite Sentral ti Partido Komunista ti Pilipinas.

Panangkillo iti kinapudno

Pilit a bumawbawi ti rehimen nga Arroyo iti pannakaibabain na kalpasan a supyaten ti United Nations Committee on Torture ti report na maipanggep iti panangsuot kano ti agturturay a rehimen kadagiti probisyon ti sangalubongan a katulagan laban iti tortyur.

Kilkilluen ita ni Executive Secretary Eduardo Ermita ti kinapudno iti panangibaga na a ti NPA kano ti responsable iti yaadu dagiti panaglabsing iti karbengan-tao gapu iti nakairamanan na a 63 kaso ti panaglabsing iti daytoy umuna a lima a bulan ti 2009. Nakakatawa ti pammabasol gapu ta dagiti nasao a kaso ket adda silpo na kadagiti aksyon ti NPA laban kadagiti lehitimo a target-militar.

Iti maysa a pablaak itay Hunyo 4, imbaga ni Ka Fidel Agcaoili, tagapagsarita ti *negotiating panel* ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP), a nakababain ti rehimen nga Arroyo iti ulbod a panangipilit na a resrespetuen na ti karbengan-tao ken awan ti nakainaigan na kadagiti ekstrahudisyal a pammapatay ken panangdukot kadagiti sibilyan ken aktibista. Itay nabiit laeng ket pimmutok ti damag maipanggep iti panangdukot ken panangtortyur kenni Melissa Roxas, maysa a Pilipino-Amerikano nga aktibista. (*Kitaen ti kasilpo nga artikulo.*)

Sakbay daytoy, rimmuar iti maysa a panagadal ti NDFP a naartapanen ti rehimen nga Arroyo ti diktadura a Marcos kadagiti nakaalalingget a pasista nga aramid nga isu ti marka ti nadangkok a panagturay na.

Maiyannurot iti kontra-rebolusyonaryo a balangkas ti National Internal Security Plan (NISP) ti rehimen nga Arroyo ken ti Oplan Bantay Laya ti Armed Forces of the Philippines (AFP), partikular a targeten ti rehimen nga Arroyo da-

giti saan nga armado a lider ken aktibista dagiti progresibo nga organisasyon tapno patayen, dukoten, ken tortyuren. Iti uneg ti rehimen nga Arroyo, dumanonen iti 1,015 ti kabuklan a bilang dagiti biktima ti pammapatay manipud idi 2001. Mainayon daytoy iti 202 dinukot, 1,016 tinortyur, ken 223 politikal a balud iti uneg met laeng ti agdama a rehimen.

Marka met ti naulpit a panagturay nga Arroyo ti panangkamat ken panangpatay kadagiti kapamilya ken kakabagian dagiti rebolusyonaryo.

Tapno kaluban dagiti makapasugkar a krimen da ken ipaidam ti hustisya kadagiti biktima, maipababasol dagitoy kadagiti rebolusyonaryo a puersa. Iti kasta ket saan a madusdusa dagiti pudno a kriminal ken imbes ket maitaltalo, mapadpadayawan, ken maik-ikkan kadagiti premyo. Maak-akusaran met kadagiti parparbo a krimen dagiti rebolusyonaryo ken progresibo ken madaddadael ti nadalus a ngan da gapu kadagiti nadumaduma a pammabasol.

Ti sistematisiko a panangiyuli kadagiti parparbo a kaso ken panangkalub iti kriminal a responsibilidad dagiti ahente a militar ken pulisya para kadagiti kaso ti panangdukot, panagtortyur, ken ekstrahudisyal a pammapatay ket trabaho ti Inter-Agency Legal Action Group (IALAG) ti Malacañang. Inranta nga imbangon ti rehimen nga Arroyo daytoy tapno agirussuat ti “ligal nga opensiba” laban kadagiti suspek a miembro, simpatisador wenno tagasuporta ti rebolusyonaryo a tig-

nayan, ken iti amin a dadduma pay a nadagsen a sumupsupyat iti rehimen. Pilpiliten da dagiti tagausig ken hues a makikumplot iti panangiyuli kadagiti parparbo a kaso laban kadagiti mismo a biktima. Nasaknap met ti kriminalisasyon kadagiti aksyon a politikal.

Itay nabiit ket pinagbalin metten nga aramid ti rehimen nga Arroyo ken AFP ti pakyaw a panangiyuli kadagiti parparbo a kaso a kriminal laban iti amin a mabigbig a lider ken aktibista iti maysa a rehion. Panggep daytoy a pameken ti naparang a demokratiko a tignayan iti intero a lugar.

Uray idi kapades ti martial law, saan nga inaramid ti diktador a Marcos ti kastoy a sistematisiko ken nasaknap a “ligal” a panangkamat ken pananglipit.

Uray dagiti testigo laban kadagiti pasista a puersa ti estado a nangiyaramid kadagiti panaglabsing iti karbengan-tao ket madukdukot, mapapatay wenno maliplipit. Saan metten a natalged iti kinarungsot ti rehimen nga Arroyo dagiti tao ti simbaan, tagaitandudo ti karbengan-tao, abugado, ken tao ti midya. Iti uneg laeng ti rehimen nga Arroyo a mapaspasamak ti naparang ken nasaknap a panangtarget kadagitoy a personahe nga agtultuloy ti panagturay dagiti kriminal a responsable iti pannakatay da.

Kuna ni Agcaoili, rumbeng nga akseptarenen ni Ermita ti responsibilidad ti rehimen nga Arroyo kadagiti krimen iti gubat laban kadagiti sibilyan ken *hors de combat* iti uneg ti Oplan Bantay Laya. No tamaan laeng koma ti kimat dagiti ulbod, nabayag koman a nagbalin a dapo da Ermita ken dagiti kapada na.

AB

Aktibista a Pilipino-Amerikano, dinukot ken tinortyur ti militar

Kinaluban ti mata, pinosasan, inabungutan ti *plastic bag*, dinanog-danog iti panga ken bagi iti uneg ti innem nga aldaw dagiti tao a nagpakaammo nga elemento ti Special Operations Group (SOG.) Daytoy ti nailanad iti sinapataan a salaysay ni Melissa Roxas, 31, maysa nga aktibista a Pilipino-Amerikano, kasilpo ti petisyon para iti *writ of amparo* nga indatag na iti Korte Suprema idi Hunyo 2.

Ni Roxas ket kameng ti grupo a pangkultura nga Habi Arts a nakabase idia Los Angeles, California, ken ti Bagong Alyansang Makabayan (BAYAN)-USA Chapter. Dua a tawen nan ditoy Pilipinas ken tumultulong iti organisasyon a mangitantandudo ti karbengan-tao kas maysa a *volunteer health worker*.

Idi Mayo 19, iti 1:30 ti malem, kalkalpas laeng da Roxas ken dua a kadua na nga *health workers* met a da Juanito Carabeo ken John Edward Jandoc nga agsurbey para iti maysa a *medical mission* idia La Paz, Tarlac idi naserreken ti balay a pagin-inanaan da iti Sityo Kapani-kian, Bagong Sikat. Tinutokan ida ti paltog ti saan a nababbaba ngem walo a tao a nakabonet. Limmaban ni Roxas idi kabilan da ti teyp ti bibig na ngem dinanog da ti sikigan na. Puerasaan a nailugan da a tallo iti maysa nga agur-uray a kolor asul a *van*.

Kalpasan ti agarup maysa nga oras, nagsardeng da ken inserrek da ni Roxas iti maysa a kuarto nga ad-da rehas. Iti panawen a nakabalud isuna ket nangngeg na nga ad-da agwelwelding ken dadduma pay a trabaho a konstruksyon. Adda agpappaputok iti maysa a *firing range* ken adda dagiti agtaytayab ken agdisdiso nga eroplano. Gapu ditoy ket nalabit nga idia Fort Mag-saysay, Laur, Nueva Ecija ti nakai-

panan da, no sadino a nakabase ti 7th ID-PA, segun iti abugado ni Roxas.

Dandani saan a makaturog ni Roxas iti umuna a rabii ti pannakadukot na. Kabigatan na ket saan da a sinardengan ti interrogasyon na ken nagmalmalem a saan da a pinakan. Saan met a napalubosan a mabisita ti abugado. Malaksid kadagiti tungpa ken danog, inabungutan da isuna ti maysa a *plastic bag* tapno marigatan nga aganges. Pilit nga ipaak-aklon da a kameng isuna ti NPA. Nagkedkedan na daytoy. Nagkedked met isuna nga agpirma iti maysa a dokumento nga ipilpilit da a pirmaan na. Iti sumagmamano a gundaway ket sinaludsod isuna dagiti militar no nakasagana kadin a matay. Imbaga da pay nga isuda ket instrumento kano ti Dios tapno kumbinsiren dagiti kas ken ni Roxas nga "agsurender." Iti intero a panawen ti pannakabalud na ket saan a naikkat ti abbung ti mata ken posas na, malaksid laengen no agdigos.

Kalpasan ti innem nga aldaw, winayawayaan dagiti elemento ti militar ni Roxas kalpasan nga ibaga na ti kayat da a mangngeg a kinasagana na kano nga "agsurender." Ngem saanen a naisubli kenkuana ti kamera na nga addaan *memory card*, maysa a kompyuter a laptop, maysa nga iPod, maysa nga *stet-*

hoscope, *sphygmomanometer*, ag-agas ken kuarta a P15,000.

Kalpasan ti maysa nga aldaw ket nawayawayaan metten ni Carabeo. Mapukpukaw pay laeng ni Jandoc.

Idi nawayawayaan ni Roxas ket inikkan ti militar ti maysa a *cellphone SIM* card tapno kano mamonitor isuna. Naikkan pay ti *email address* ken *password* a mabalin nga usaren na tapno kumontak iti militar, ken inted da ti posas a nausar kenkuana. Ti *SIM card* ket imbelleng da ken ti kasinsin na a nangsalo kenkuana ngem inlemmeng da dagiti posas ken papel a nakailistaan dagiti *e-mail address* ken *password* nga inted ti militar tapno mausar nga ebidensya laban kadagiti nangdukot ken nangtortyur kenkuana.

Idi saan pay a nairuar ni Roxas ket inlibak ti Malacañang ti panagdukot. Kuna na, malisyoso nga intriga laeng daytoy dagiti militante gapu ta awan kano ti uray maysa a report nga adda kastoy nga insidente. Ngem naireport iti pulisya ti La Paz ti pannakadukot da Roxas. Ita ta saanen a mailibak ti gobyerno ken militar ti pasamak, ak-akusaranen ti AFP ti NPA a makinaramid kano iti panangdukot ken panangtortyur kada Roxas. **AB**

Naranggas a dispersal idiyay Batasan

Naulpit a naburak idi Mayo 22 ti intar dagiti militante a mannalon a mangirusussuat ti *camp-out* iti sango ti Batasang Pambansa. Ti naranggas a dispersal ket inmandar ni House Speaker Prospero Nograles. Daytoy ket uray pinatgan dagiti agprotprotesta ti kiddaw dagiti awtoridad iti Batasan nga okuparan ti maysa imbes nga agsumbangir a paset ti ruangan ti Batasan.

Dinadael dagiti pulis ken guardia ti Batasan dagiti tolda dagiti mannalon ken binomba iti danum dagiti agprotprotesta iti bangir ti personal a pannakinegosasyon ken ni Nograles da Rep. Satur Ocampo ti Bayan Muna, Rep. Rafael "Ka Paeng" Mariano ti Anakpawis, ken Danilo "Ka Daning" Ramos, kabuklan a kalihim ti KMP.

Bunga daytoy ket nangiyuli ti reklamo idi Mayo 28 iti Office of the Ombudsman ti Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP) laban kada Nograles ken dadduma pay nga opisyal ti Batasang Pambansa. Tallo nga aldaw sakbay daytoy, immunan a nagreklamo da iti Commission on Human Rights (CHR).

Kinondena ti CHR ti naranggas a dispersal. Kuna na, awan ti panangisakit dagiti lider ti Nababa a Kapulungan iti nakakaasi a kasasaad

dagiti mannalon nga isuda't agpakpakarigat nga agtrabtrabaho tapno makakaan dagiti kongresman ken dadduma pay nga umili a Pilipino.

Kakuyog ti KMP iti panangiyuli kadagiti reklamo ti Kalipunan ng mga Samahang Magbubukid sa Timog Katagalugan (KASAMA-TK) ken ti organisasyon dagiti mangngalap a Pambansang Lakas ng Mamamalakaya ng Pilipinas (PAMALAKAYA).

Malaksid kenni Nograles, ti dadduma pay a nakasuan ket da House *secretary-general* Marilyn Yap, House *sergeant-at-arms* Brig. Gen. Hortacio Lactao, Legislative Security Bureau *executive director* Col. Isabelito Flores, dagiti pribado a guardia, dagiti kameng ti Special Action Force, ken dagiti elemento ti PNP Station 6 idiyay Quezon City.

Maibilang kadagiti reklamo kada Nograles ti panangiparit ken panangburak iti natalna a panaguummong dagiti mannalon; panna-

kasugat ti 10 mannalon karaman ti maysa a baket ken dua a menor-deedad; ken malisyoso a panangdadel kadagiti personal nga usar dagiti mannalon.

Uppat a pulo nga aldawen nga agisaysayangkat ti *camp-out* dagiti mannalon tapno supyaten ti panangipasa ti Kongreso iti HB No. 4077 wenno Comprehensive Agrarian Reform Program with Extension and Reform Law (CARPER). Panggep daytoy a gakat a paatiddogen pay iti lima a tawen ti bogus a programa. Nairut a supsupyaten dagiti militante daytoy gapu ta nakasanggir latta pay daytoy kadagiti wagas nga ikedkeddeng ti bogus a Comprehensive Agrarian Reform Program (CARP) a napaneknekanen nga inutil iti panangited ti daga kadagiti mannalon a kurang wenno awan ti daga da. Kuna da, mangted laeng daytoy ti kamali a namnama kadagiti mannalon a matagikua da ti daga.

Kasukat ti CARPER ket iruprupir dagiti militante ti GARB wenno Genuine Agrarian Reform Bill (GARB) nga agpampanawagan ti libre a panangiwaras ti daga kadagiti mannalon nga awan wenno kurang ti daga da.

Idi rabii ti Hunyo 3 ket impasa ti Kongreso a dominado dagiti apo't daga ti CARPER gapu ta ammo da a saan nga agbalin a pangta ti inutil a linteg iti naindasigan nga interes da. Imbes ket agbalin nga instrumento laeng daytoy tapno maliklikan dagiti apo't

daga ti panangiwaras ti daga da kadagiti mannalon.

Naikeddeng a tungtonggen iti panaglukat manen ti Kongreso inton Hulyo ti konsolidado a bersyon ti Senado ken Kongreso iti CARPER sakbay nga agbalin a naan-anay a linteg daytoy.

AB

"Order of battle" ti militar idiaay Southern Mindanao, naibutaktak

Dumanon iti 110 personahe iti Southern Mindanao Region (SMR) ti nakalista iti "order of battle" (OB) ti militar, segun kenni Rep. Satur Ocampo ti Bayan Muna idi Mayo 18. Imbutaktak na daytoy kagiddan ti panangilanad ti report ti lima nga aldaw a panagsukisok nga inaramid ti International Solidarity Mission (ISM) idi maudi a lawas ti Mayo maipanggep kadagiti panaglabsing iti karbengan-tao idiaay Southern Mindanao.

Segun kenni Ocampo, ti kopya da iti "Order of Battle Validation Report for the 3rd Quarter of 2007" ti 10th ID ti Philippine Army ket nagtaud iti maysa a manangisakit a soldado. Adda met dagiti kapada nga OB dagiti dadduma pay a dibisyon ti militar, kinuna na.

Karaman kadagiti nakalista iti OB nga ibilbilang ti militar a "kabusor ti estado" ket dagiti tao ti simbaan, aktibista, agpampanday-linteg, abugado, tao ti midya, ken lokal a pulitiko. Sumagmamano ditoy da Joel Maglungsod ti KMUBayan ken itan ket pannakabagi ti partido nga Anakpawis iti Kongreso; Felix Irag ken Omar Bantayan ti KMU; Rumualdo Basilio ken Antonio Flores ti KMP; Traquillano Goc-ong ti Farmers Association of Davao City; Edilberto Gonzaga ti Transmission-PISTON; Corazon Espinosa ti Samakana; Kelly Delgado ti Karapatan; Jeppie Ramada ken Joel Virador ti BAYAN; ken Luzviminda Ilagan ti GABRIELA. Malisyoso a naitudo iti report ti militar dagiti organisasyon da. Nakalista met iti OB ti 16 *non-government organizations*, dagiti unyon ken pederasyon dagiti mangmanged.

Segun kenni Ocampo, ipakpakita laeng daytoy a para iti Oplan Bantay Laya ti AFP, awan ti pagdumaan ti ligal ken naparang a tignayan ken ti nalimed ken armado a tignayan. Gapu ditoy, umadadu dagiti ekstrahudisyal a pammapatay iti rehiyon ti Southern Mindanao. AB

Agsasaruno a didigra kadagiti minasan idiaay Compostela Valley

Agsasaruno a didigra ti linak-am ti umili kadagiti minasan idiaay Compostela Valley kadagiti naglabas a bulbulan. Manopulon ti matmatay ken ginasgasuten ti masugsugatan iti panagreggaay ti daga. Rinibribun a residente ti napuersa a pumanaw. Tapno kaluban ti responsibilidad da ditoy, iparparuar dagiti kumpanya ti minas ken ti reaksyonaryo a gobyerno a dagiti panagreggaay ti daga ket bunga laeng ti tuloy-tuloy a panagtudo ken ti kalbo ken narukop a galad ti daga. Masansan, dagiti biktima pay ti pagipapasan da ti babalaw.

Idi Mayo 18, nareggaay ti daga iti dua a lugar a pagminminasan idiaay Sityo Mangapispis, Barangay Napnapan, Pantukan. Duapulo ket dua ti natay, 23 ti nasugatan, ken lima a residente ti mapukpukaw. Daytoy-en ti kadakkelan a didigra iti pakasaritaan ti Mindanao.

Uppat a bulan sakbay daytoy, nareggaay met ti daga iti Sityo Diat Uno iti dayta met laeng a barangay. Maysa nga agama ti natay. Ti Pantukan ket abagatan a munisipalidad iti probinsya ti Compostela Valley.

Idi met Setyembre 6 ken 7, 2008, napasamak ti dua a nagsasaruno a panagreggaay ti daga iti sentro ti Barangay Masara, iti munisipalidad ti Maco. Nasurok 5,000 umili ti pimmanaw ken 30 ti natay. Nadadael ti 83 balbalay, dua a *bunkhouse* ti minasan, ken ti *barangay hall*. Maysa a tawen sakbay daytoy, nareggaay met ti daga sadiay a nakatayan ti 10 residente.

Tallo a panagreggaay ti daga ti nagsasaruno a napasamak kadagiti minasan ti Monkayo idi napalabas a tawen. Idi Nobyembre 2008, tallo a minero ti natay idiaay Sityo Bango, Barangay Ngan, Compostela. Dua pay a panagreggaay ti daga ti napasamak iti Purok 17 ken Si-

tyo Dipo, Upper Ulip iti munisipalidad ti Monkayo iti kabigatan na. Lima ti natay ken dua a residente ti saanen a nasarakan. Idi met Disyembre, adda panagreggaay ti daga iti Mt. Diwata no sadino ket 202 pamilya wenno 960 katao ti pimmanaw ken 12 balay ken uppat a pasdek ti eskuelaan ti naperdi.

Panaglaban ti umili

ANG BAYAN Hunyo 7, 2009

Kalpasan ti nagsasaruno a panagreggaay ti daga idia Pantukan, inrupir dagiti residente, dagiti tagaitandudo ti kalikasan, ken tao ti simbaan nga imbestigaan ti Kongreso dagiti operasyon ti Crew Minerals Inc. (CMI), maysa a ganggannaet a kumpanya iti panagminas. Inrupir da a paritanen ti dakkel a komersyal a panagminas iti lugar ken ibasuran ti Mining Act of 1995, ti linteg a mangipalpalubos iti daytoy.

Idi Oktubre 2008, indatag dagiti pannakabagi ti Bayan Muna iti Kongreso ti House Resolution 797 tapno imbestigaan ti pannakapaay ti gobyerno nga ipatungpal dagiti linteg a pangkalikasan ken ipanawagan ti panangpasardeng iti “iresponsable a panagminas.”

Inlibak ti CMI a dagiti operasyon na ti gapu dagiti panagreggaay ti daga iti lugar ken inkalintegan na a saanen a saklaw dagiti operasyon ti minasan ti nakapasamakan dagiti didigra. Sinuportaan ti DENR ken ti Mines and Geosciences Bureau ti pablaak ti CMI.

Imbestigasyon ti NPA

Maysa a tim ti NPA ti nag-imbestiga iti Masara tapno ammuken ti pudno a gapu ti panagreggaay ti daga sadiay.

Ti Masara ken sumagmamano pay a barangay ket adda iti uneg ti nasurok 2,000 ektarya a konsesyon iti panagminas ti Crew Minerals Inc.(CMI). Segun iti panagsukisok, kinalbon ti CMI ti dati a napuskol a bakir iti barangay. Nagkali daytoy ti nauuneg a bubon iti asideg ti barangay ken nagminas iti asideg laeng ditoy.

Namin-anon a daras a pinapanaw ti CMI dagiti residente ti Barangay Masara ken dadduma pay a baryo a direkta a tamtamaan dagiti operasyon da. Ngem marmargaay met ti daga kadagiti lugar a nangiyakaran kadakuada gapu ta dagitoy ket dandanonen latta ti panagdayyeg ti daga gapu iti panangusar ti CMI ti dinamita iti panangaramid kadagiti *underground tunnel*. Gapu ta delikado ti nagalisan dagiti residente ti Masara ket masapul manen a panawan da ti lugar.

Nabayagen nga arbitrario nga agkalkali dagiti ganggannaet a kumpanya ti panagminas iti Masa-

ra. Gapu ditoy ket nadadael dagiti bantay iti lugar, natay ti adu a wawig ken karayan ken nakalbo ti bakir. Manipud dekada 1970 ket agmininasen ditoy ti Apex Mining Inc. Ginatang ti CMI ti karbengan ti Apex nga agminas iti lugar idi 2005.

Manipud idi simrek ti CMI ket agresibo daytoy a mangpalpalawa kadagiti operasyon iti panagminas iti kaunggan ti daga. Tuloy-tuloy dagiti *drilling operation* ken iti agdama ket dumanonen iti 32 kilometro ti kabuklan a kaatiddog dagiti amin a *tunnel* na.

Awan sarday ti agtultuloy a panagkali kadagiti *tunnel*. Target ti CMI a magun-od ti produksyon nga 85,000-180,000 ounces ti balitok ken 500,000- 600,000 ounces ti pirak ita a 2009. Padpadur-asen na met ti dati a *processing plant* ti APEX manipud iti kapasidad a 500 metriko tonelada agturong iti 2,400 metriko tonelada a naba tunggal aldaw. Piliten ti CMI a dannonen ti target na, iti laksid dagiti dadael nga ibungbunga dagiti operasyon na iti umili ken iti kalikasan. AB

Nakakaasi a pangsalun-at a sitwasyon

Pakpakaruen ti pribatisasyon ken panangbaybay-a

Lima iti tunggal sangapulo a Pilipino ti matmatay a saan a makasagsagrap ti medikal nga latensyon. Duapulo ket maysa a porsyento dagiti matmatay ket gapu iti pulmonya, panagsika, ken tuberkulosis—dagiti sakit a nalaka a liklikan ken agasan. Iti tunggal 25,000 pasyente, adda maysa laeng a doktor. Nakaad-adayo daytoy iti sangalubongan a pagannurotan a maysa a doktor iti tunggal 600 pasyente.

Daytoy a nakakaasi a kasasaad ket lallalo pay a pakpakaruen dagiti patakaran ti reaksyonaryo a gobyerno. Saan laeng a baybay-an ti agsasaruno a rehimen ti responsi-

bilidad da iti sektor, tiptipiden ti sueldo dagiti propesional a pangsalun-at nga agtrabtrabaho kada-

giti pangpubliko nga institusyon, ken awawisen ti panageksport kadagiti Pilipino a doktor ken nars. Aktibo pay a burburaken na dagiti nabatbati nga institusyon a mangmangted ti libre a serbisyo iti umili.

Kangruanan kadagitoy a patakaran ti pribatisasyon da-

giti pangpubliko nga ospital iti porma dagiti pangtitipon ken korporatisasyon.

Maysan a dekada a maipatpatungpal ti naawagan nga Health Sector Reform Agenda (HSRA) nga imbes a mangpasayaat iti sektor pangsalun-at ket lallalo pay a nangpatibker iti pribatisasyon ken komersyalisasyon dagiti serbisyo a pangsalun-at.

Bunga daytoy ket adun kadagiti pangpubliko nga ospital ti napilitan a nangibbat kadagiti programa a mangmangted ti libre a serbisyo iti marigrigat wenno giddanan daytoy kadagiti pribado ken komersyal a paset tapno laeng agganansya.

Idi 2005 ket nairussuat ti "FOURmula ONE for Health" a nangkissay iti pondo para kadagiti pangpubliko nga ospital. Gapu ditoy ket naingato ti singir kadagiti pasyente. Lallalo a nagbalin a tagilako ti serbisyo a pangsalun-at.

Kagiddan na, inrussuat met ti rehimen nga Arroyo ti "turismo a medikal." Iti daytoy a programa, aw-awisen ti gobyerno dagiti ganggannaet iti panangidiaya kadakuada ti serbisyo a medikal. Tapno maawis, ik-ikkan-prayoridad dagiti doktor ti pagimbagan da, aglalo kadagiti ospital nga addaan nangato nga espesyalisasyon.

Tapno mas makaallukoy, ikagkagumaan ita ti rehimen nga Arroyo a pagkaysaen ti lima nga ospital iti uneg ti Philippine Center for Specialized Health Care (PCSHC).

Mayannurot iti plano ti PCSHC, pagtitiponen ti National Kidney and Transplant Institute, Philippine Heart Center, Lung Center of the Philippines, Philippine Children's Medical Center, ken East Avenue Medical Center. Daytoy ket tapno agbalin kano a mas epektibo ti serbisyo ken naparpardas ti koordinasyon. Ti pudno ket usaren laeng ti rehimen daytoy a rason tapno pabassiten ti bilang dagiti maempleyo a mangmangged a pangsalun-at ken iti kasta ket pababaen ti kasapulan a pondo dagiti nasao nga ospital.

Nakabassit laengen ti badyet nga ilatang ti reaksyonaryo a gobyerno iti salun-at. Manipud P314 kada tao idi 1990, P144 laengen ti inlatang ti gobyerno tunggal tao idi 2008. Manipud 2.9% iti nasyonal a badyet idi 1997, 1.5% laeng ti inlatang ti rehimen nga Arroyo para iti sektor idi 2006.

Kabaliktad daytoy ti inlatang ti reaksyonaryo a gobyerno iti pagbayad-utang ken dadduma pay a saan a produktibo a paggastuan. Manipud 1986-2007, dakdakkal iti 13 dasas ti nabusbos iti pangbayad iti interes ti utang ken mamintallo a dasas iti depensa ngem iti nailatang iti salun-at ti umili. **AB**

Dagiti opensiba ti NPA

Syam a nadumaduma a kalibre nga armas ti nasamsam, 14 ti napapatay, ken tallo ti nasugatan kadagiti tropa ti kabusor kadagiti taktikal nga opensiba iti daytoy napalabas a dua a lawas nga insayangkat dagiti Nalabaga a mannakigubat ti NPA idia Davao, Compostela Valley, ken Negros.

Hunyo 1. Maysa a soldado ti napapatay ken nasugatan met ti maysa pay idi ambusen isuda ti NPA idia Sityo Habana, Barangay Catigan, Toril, Davao City. Napasamak ti ambus iti 1:30 ti parbangon bayat nga agpatpatrolya dagiti elemento ti Task Force Davao kasipon ti ipatpatungpal da a Barangay Defense System.

Mayo 31. Maysa nga operatiba ti 10th Military Intelligence Battalion ti 10th ID ti Philippine Army-Eastern Mindanao Command ti pinatay ti NPA iti Crossing Sasa Wharf, Km. 10, Barangay Sasa, Davao City. Maysa a kalibre .45 a pistola ti nasamsam dagiti Nalabaga a mannakigubat.

Mayo 29. Uppat nga M16 ken maysa nga M14 ti nasamsam ti maysa a platun ti 3rd Pulang Bagani Company ti NPA idi rauten na ti maysa nga iskwad ti 1102nd Provincial Mobile Group ti PNP (PMG-PNP) nga agserserbi a pueras a pangseguridad ti APEX Mining Corporation idia Barangay Masara, Maco, Compostela Valley. Saanen a nakalaban dagiti pulis. Ti minasan, a kukua ti Crew Minerals Corp. ket nadusa gapu iti agtululoy a panangdadael na iti aglawlaw. Ti 1102nd PMG-PNP ket paset met ti Investment Defense Force (IDF), ti armado a grupo a binukel ti rehimen nga Arroyo tapno protektaan ti interes ti dadakkal a pagminasan ken agribisnes ken baddekan ti karbengan dagiti marigrigat a mannalon ken Lumad iti pagbiagan ken ansestral a daga da.

Mayo 26. Pito a pasista a tropa ti napapatay idi ambusen ida dagiti Nalabaga a mannakigubat ti Rhyme Petalcorin Command ti Guerilla Front 27 idia Barangay

Mainit, Nabunturan, Compostela Valley. Agpatpatrolya iti eryl dagiti tropa ti 1102nd PMG ken Special Action Group ti PNP ken sumagma-mano nga elemento ti Citizens' Armed Forces Geographical Unit (CAFGU) idi ambusen ti NPA isuda. Kabigatan na, tapno makarekober iti pannakapaay da ket nangitinnag kadagiti bomba iti nakapasamakan a lugar dagiti eroplano ken helikopter ti 1001st Brigade ti 10th ID.

Mayo 23. Tallo a soldado ti 11th IB ti 303rd Brigade ti napatay idi ambusen isuda ti maysa nga iskward dagiti Nalabaga a mannakigubat iti uneg ti Leonardo Pandaligan Command (LPC-BHB) idiay Sityo Busay, Barangay Hilaitan, Guihulngan, Negros Oriental. Nasamsam kadakuada ti tallo a pistola.

Dagiti naambus a soldado ket maibilang iti maysa a platoon ti Re-engineered Special Operations Team (RSOT) a naideploy idiay Barangay Trinidad, Guihulngan. Res-

ponsable daytoy a yunit iti adu a pasista a krimen, karaman ti panangpatay kadagiti sibilyan idiay Barangay Panubigan, Canlaon City; iligal a panangaresto iti maysa a lokal a lider-mannalon idiay Barangay Quintin Remo, ni Moises Padilla ken lima a marigrigat a mannalon manipud idiay Asaran, Buenavista, Himamaylan; panagpangta ken panangibalud kadagiti miembro ti maysa a *fact-finding mission* idiay Barangay Buenavista, Himamaylan; panagpangta iti masa, panagdadael kadagiti mula da ken panangpatay kadagiti taraken da nga ayup; panangpilit iti masa nga agmiembro iti Barangay Defense System; ken panangiyuli kadagiti parparbo a kaso laban kadagiti inosente nga umili, panagpangta ken panangharas kadakuada gapu iti panangirupir iti karbengan da nga aguummong ken agipaduyakyak. Agserserbi met a pribado nga hukbo ni Rep. Josie Limkaichong ti 11th IB.

Kabayatan na, idiay Compostela Valley, dua nga elemento ti CAFGU ti pinatay ti NPA iti maysa a labanan idiay Barangay Awao, Monkayo.

Mayo 22. Agarup 10:30 ti agsapa idi ambusen dagiti Nalabaga a mannakigubat dagiti tropa ti 25th IB idiay Barangay Baylo, Monkayo, Davao. Nakaro a nasugatan iti tengnged ti kumander ti batalyon a ni Lt. Col. Roberto Angcan. Kagiddan daytoy a labanan, hinaras dagiti Nalabaga a mannakigubat ti detatsment ti 72nd IB idiay Barangay Rizal ti nasao met laeng a munisipalidad

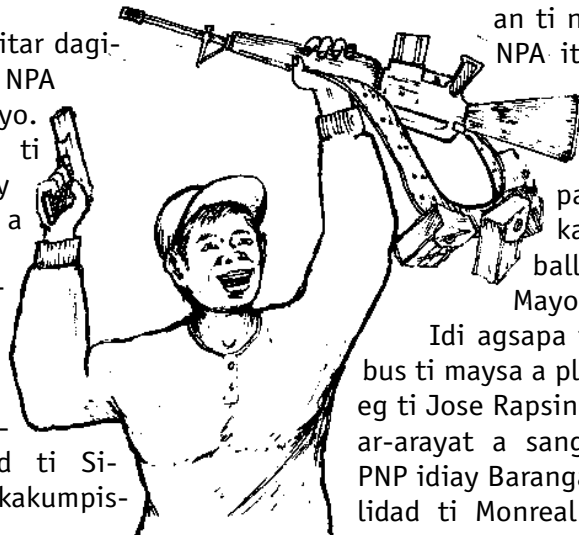
Mayo 24. Natay ni S/Sgt. Rolan Maglangit kalpasan a naglibas daytoy manipud iti panangibalud ti NPA. Ni Maglangit ket natiliw idi Mayo 22 iti maysa a tsekpoynt idiay Barangay Pasian, Monkayo, Davao. Maysa isuna nga operatiba a panagespya ti napeklan a kriminal a 36th IB a nakabase idiay Agusan del Sur. Sumangsango isuna kadagiti kaso ti pananglabsing iti karbengan-tao. **AB**

NPA idiay Bicol, nagapit ti balligi iti politika ken militar

Nagapit kadagiti balligi iti politika ken militar dagiti naisayangkat a taktikal nga opensiba ti NPA idiay Bicol itay maudi a dua a lawas ti Mayo. Segun kenni Ka Greg Bañares, tagapagsarita ti NDF-Bicol, nakaragsakan la unay ti umili dagitoy a naiirteng a bira laban iti nau-ulpit a pasista a tao ti rehimen nga US-Arroyo.

Idiay Camarines Sur, nakaisayangkat ti Eduardo Olbara Command ti NPA ti walo a dadakkel ken babassit a taktikal nga opensiba manipud Mayo 19 inggana 26. Rinaut dagiti Nalabaga a mannakigubat ti detatsment ti 22nd IB ken

CAFGU idiay Barangay Lubigan Junior, munisipalidad ti Sipocot. Nakakumpis-

ka ti NPA ti lima a karbin, uppat a Garand, maysa nga M14 ken dua a pistola a kalibre .45, maysa a ramit para iti Global Positioning System (GPS), uniporme ken balbala. Naglak-am ti AFP ti adu a kaswalti. Awan ti natay iti beneg ti NPA iti laksid ti tallo a dependensibo nga aksyon a napasamak iti munisipalidad ti Libmanan kalpasan ti naimballigian a reyid idi Mayo 19.

Idi agsapa ti Mayo 21, inambus ti maysa a platoon ti NPA iti uneg ti Jose Rapsing Command ti umar-arayat a sangapulo a tropa ti PNP idiay Barangay Real, munisipalidad ti Monreal iti isla ti Ticao,

Masbate. Maysa a polis ti natay ken nasugatan ti tallo a sabali pay. Nakakumpiska ti NPA ti sumagmamano a magasin ken bal-bala ti M16 ken M14.

Idiay Masbate, iti daydi met laeng nga aldaw ket napapatay ti tallo nga elemento ti 507th Provincial Mobile Group (PMG) ti PNP idi gandaten da a kubkoban ti maysa a platoon ti NPA idiay Barangay Puting Bato, Esperanza. Napasamak ti labanan sakbay a sumipnget. Ngem nasa-yaat a nakadepensa dagiti Nalabaga a mannakigubat ken nagaw da ti inisyatiba iti labanan. Bunga daytoy, naglak-am ti adu a kaswalti ti kabusor.

Idiay Sorsogon, kinumpiska ti NPA iti uneg ti Celso Minguez Command ti maysa a pistola a 9 mm manipud iti abusado nga inhinyero a ni Edgar Curativo (2nd District ti Department of Public Works and Highways) idiay Barangay Bagacay, Gubat idi Mayo 24. Daytoy a panagdis-arma ket gapu kadagiti reklamo dagiti residente iti lugar ken dagiti empleyado a mabutbuteng iti kanayon a panagbitbit na ti paltog.

Bunga dagitoy a taktikal nga opensiba, nanayonan ti arsenal ti NPA iti rehiyon, naingato ti kapadasan da iti koordinasyon, taktika ken teknika iti labanan, ken napadur-as ti kabaellan da a mangrebbek kadagiti yunit ti Armed Forces of the Philippines (AFP) ken grupo a paramilitar.

Awan ti nairaman a sibilyan kadagitoy a labanan.

Iti sabali a bangir, nabainan ti 9th ID ti Philippine Army ken intero nga AFP iti palalo a kinalastog daytoy a nangideklara a "mabilang laengen iti ramay dagiti ima" dagiti kameng ti NPA ken ti rebolusyonaryo a tignayan iti rehiyon ket "agturturong iti panagkapsut ken panagbagsak."

AB

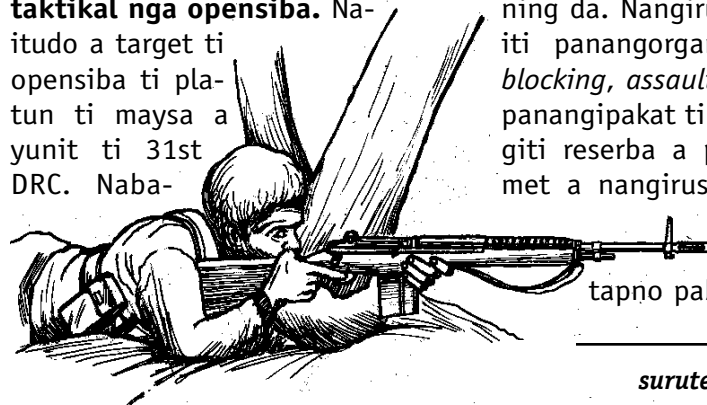
Sumagmamano nga adal iti ambus idiay San Remigio, Antique

Nakigtot la unay ti maysa nga iskward ti 31st Division Reconnaissance Company (DRC) ti 3rd ID ti Philippine Army idi ambusen ti NPA isuda idiay Barangay Bulan-Bulan, San Remigio, Antique idi malem ti Abril 4, 2008.

Nasorpresa dagiti soldado gapu ta saan a maysa a kadawyan nga *ambush site* ti lugar. Kinapudno na, idi agsapa laeng daydi nga aldaw ket nagna pay ti sibubukel a platoon iti dayta a kalsada. Awan ti nakita da a paglingedan dagiti gerilya. Nupay kasta, napasamak ti saan da ninamnana nga ambus. Tallo a tropa ti kabusor ti napapatay ken nasugatan ti dua pay. Naglibas iti labanan dagiti dadduma pay a soldado.

Nagballigi ti platoon dagiti Nalabaga a mannakigubat iti uneg ti Napoleon Tumagtang Command ti NPA iti Southern Front ti Panay babuen iti nauneg a panagplano, panangusar ti umannatup a taktika, ken suporta ti masa.

Panagplano, panagsagana ti puersa ken implementasyon ti taktikal nga opensiba. Naitudo a target ti opensiba ti platoon ti maysa a yunit ti 31st DRC. Naba-

yagen nga agop-operasyon daytoy iti kabambantayan ti Iloilo ken Antique ken nakaro a kagurgura ti umili. Isu a saan a nagbalin a nangigat ti panangsiput iti ruta ti operasyon da ken dagiti aktibidad iti detasment na idiay Barangay Aningan. Naammuan a mangiyar-aramid daytoy kadagiti kontra-gerilya a taktika tapno maliklikan nga agbalin a target ti NPA.

Basar kadagiti naurnong a kongkreto nga impormasyon, nabukel ti kumand ti plano ken taktika: maysa nga ambus nga agusar ti eksplosibo, kagiddan ti napartak a panagmaniobra ken panangpapatok iti kabusor.

Kasaruno na, insagana ti kumand dagiti armas ken *command-detonated explosive* (CDX), dagiti personal nga usar dagiti Nalabaga a mannakigubat ken opisyal, agas ken suplay a taraon. Nangisagana met kadagiti adu a *suyak* kas breyktu iti panangusar kadagiti nainsigudan nga armas laban iti superyor a puersa ti kabusor.

Nagrebyu dagiti Nalabaga a mannakigubat ken opisyal iti treyning da. Nangirussuat da ti *dry-run* iti panangorganisa ti platoon iti *blocking, assault* ken panagklining, panangipakat ti tim ti CDX, ken dagiti reserba a puersa. Naregta da met a nangirussuat kadagiti panagadal ken kultural a presentasyon tapno pabaraen ti palaban a

suruten "Bulan...", panid 10

Ti pannakabangkrap ti General Motors ken Chrysler

Iti uneg ti nasurok maysa laeng a bulan, dua a nakadakkakel a korporasyon iti industriya ti kotse iti US ti nabangkrap iti kadagsen dagiti utang da, kadakkakel ti gastos iti produksyon, panagbagsak ti naglakuan, ken pannakalugi. Daytoy ket senyal ti kinakaro ti depresyon (pannakailumlom ti ekonomya) a mangsapsaplit ita iti kapitalista nga ekonomya ti US ken intero a lubong.

Itay Hunyo 1, nagdeklara ti prodyuser dagiti lugan iti intero a lubong manipud 1931- 2008. Immunan a nangideklara ti pannaka-

bangkrap idi Abril 30 ti Chrysler LLC, maikatlo a kadakkakel nga agar-aramid kadagiti lugan idia US.

Ti GM nga addaan sanikua nga \$82.3 bilyon ti kadakkakel a korporasyon nga industriyal ken maikapat a kadakkakel kadagiti amin a kumpanya a nabangkrap iti intero a pakasaritaan ti US. Ti Chrysler nga addaan sanikua a \$39.3 bilyon ti maikadua a kadakkakel a korporasyon nga industriyal a bimmagsak idia US ken maikapito a kadakke-

"Bulan..., "manipud panid 9

pakinakem dagiti mannakigubat ken determinasyon da nga ipagbaligi ti sanguen a labanan.

Disiplina iti panagtignay, elemento ti sorpresa. Tapno adda nangato nga elemento ti sorpresa, pinili ti kumand ti platun ti lugar ti ambus no sadino a saan a namnamaen ti kabusor gapu ta nababa dagiti kogon iti agsumbangir a paset ti kalsada. Awan ti paglingedan ditoy ti NPA gapu ta kanayon a dalusan ti militar ti aglawlaw na. Kampante, no kasta, dagiti soldado no dumaldalan da ditoy. Tallo a kilometro ti kaadayo na iti detatsment da idia Barangay Aningalan.

Nagpuesto ti nasurok 30 Nalabaga a mannakigubat iti lugar nga adayo iti *ambush site*. Ngem nali-med a nagposisyon iti igid ti kalsada ti maysa a bassit a tim ti CDX. Narigat nga ilemmeng dagiti tugot ti puersa a platun, ngem naaramid da daytoy babaen iti nangato a tukad ti disiplina iti panagtignay ken iti suporta ti masa. Gapu ditoy, sostenido met a nabantayan da ti target da iti uneg ti lima nga aldaw. Awan ti pinataud da nga asuk, uni wenno ania man a pagilasinan

nga agbalin a nakakadlaw iti kabusor wenno iti sabali nga elemento a magna iti kalsada.

Husto met ti tantya ti kumand ti platun a saan nga agbayag ket agsubli iti kampo ti maysa a relatibo a nakapsut a puersa ti kabusor nga agsagsagana nga agoperasyon.

Idi agsapa ti Abril 4 ket dimmalan ti maysa a sibubukel a platun ti 31st DRC. Pinalabas da daytoy. Pasado alas-5 ti malem ket nakita da nga um-umay ti maysa nga iskwad na nga agsublin iti detatsment da idia Aningalan.

Nagrugi ti pinnutok iti 5:45 ti malem. Nasorpresa dagiti kabusor idi mapasabugan da ti bomba manipud iti nakalemmeng a tim ti CDX. Iti senyal ti panagbettak ti eksplosibo, napartak ken naggigidan a nagmaniobra ti kangrunaan a puersa ken panglaban a yunit ti hukbo ti umili agturong iti kalsada a 10-15 metro ti kaadayo. Iti agarup aggidan a panagpaputok, nanyutralisa dagiti Nalabaga a mannakigubat dagiti kontra-putok ti kabusor. Naglibas iti labanan dagiti dadduma pay a soldado kalpasan ti 15 minuto.

Nakasamsam dagiti Nalabaga a mannakigubat ti dua a riple nga

M16, agarup 400 balbala, magasin, ken dadduma pay a ramit pangmilitar. Iti intero a proseso ti labanan, nagbalin a napateg ti panagandar ti komunikasyon para iti nasayaat a koordinasyon ti intero a puersa nga agmanmaniobra.

Dakkel met ti nagbalin nga akem ti eksplosibo tapno paralisaen ti kabusor. Nakatulog met dagiti naipuesto a suyak tapno marigatan iti panagatras ti kabusor.

Ti sipngket ket nagbalin a paborable iti panagatras dagiti Nalabaga a mannakigubat. Iti sabali a bangir, nagbalin a problema daytoy kadagiti umar-arayat a kabusor. Kabigatan na pay a naala da dagiti kaswalti da.

Naipakita iti daytoy nga ambus ti panangpadur-as iti kabaen a mangirussuat ti batayan a taktikal nga opensiba iti panawen ti nairteng a panangipatungpal ti kabusor iti Oplan Bantay Laya 2 da, kagiddan ti panangiyaramid da met kadagiti addang tapno makaliklik iti ambus, reyde, isnayping, ken panagharas manipud iti NPA. AB

(Naadaw iti Marso 2009 nga isyu ti Daba-Daba, rebolusyonaryo a pagiwarnak a pang masa idia Panay.)

lan kadagiti amin a nabangkrap.

Sakbay a nangideklara ti panakabangkrap, dimmanonen iti \$176.4 bilyon ti utang ti GM. Dimmanonen iti \$88 bilyon ti pannakalugi ti GM idi 2005-2008. Sumagmamanon a tawen a bumagbagsak ti naglakuan na a nagsuwék iti 30% idi 2008. Agarup awanen ti balor dagiti sapi na sakbay nga interamente a maikkat daytoy iti pagtagilakuan ita nga Hunyo. Iti panggep a salbaren pay ti kumpanya, pinautangan daytoy ti gobyerno nga Obama ti \$4 bilyon idi tapos ti 2008 ken nayon a \$15.4 bilyon itay nasapa a paset ti 2009. Ngem saan latta a nakaanay daytoy.

Malaksid iti gobyerno ti US ket awanen ti nakasagana nga agpautang pay ditoy. Iti katulagan tapno ideklara a bangkrap ti GM, nangilatang ti gobyerno nga Obama ti nayon a \$33.3 bilyon a pautang, kasukat ti 60% kontrol iti “baro a GM.” Nagpautang met ti nasyonal ken maysa a probinsyal a gobyerno idiyay Canada kasukat ti 12% panagtagikua iti kumpanya. Mapan ti 10% ti kumpanya kadagiti dadduma pay a nakautangan na.

Iti daytoy a katulagan, dagiti mangmangged ti GM ti kangrunaan nga agsakripisyo. Maipaidam kadakuada ti \$20 bilyon a pondo a pangpensyon ken pangsalun-at, kasukat ti panangited iti unyon da ti 17.5% ti sapi

Sobra a kapasidad ken nalabes a produksyon ti kotse iti intero a lubong

Ti panagbagsak ti GM ken Chrysler ken panagsuwék iti naglakuan ken pastrek ti adu pay a nakadakkakel a kumpanya nga agaramid kadagiti lugan idiyay US ken iti intero a lubong ket pakakit-aan iti kauneg ti krisis a bunga ti sumagmamanon a dekada a nalabes a produksyon dagiti kotse. Daytoy ket gapu iti nalabes a produksyon ken sobra pay a kapasidad para iti produksyon a sumagma-mano a daras a dakdakkakel ngem iti kabaellan ti pagtagilakuan.

Inggana idi tapos ti dekada 1990, ti sangalubongan nga industriya ti kotse ket addaan kapasidad nga agpartuat ti nasurok 70 milyon a kotse kada tawen. Ngem iti kabuklan dayta a dekada, ti aktual a tinawen a produksyon ket dimmanon laeng iti 41.36 milyon (sobra a kapasidad a 28.64 milyon). Idi dumanon ti 2008, ti tinawen a kapasidad ket dimmanon iti 94 milyon a lugan. Ngem ti aktual a produksyon ket dimmanon laeng iti 52.94 milyon (sobra a kapasidad a 41.06 milyon). Ngem 14% daytoy ket saan a nalako ken nabati iti imbentaryo.

Saan a lumawlaw ti pagtagilakuan a kas kapartak ti panagdakkakel ti kapasidad iti produksyon. Ti agdama a naglakuan kadagiti kotse iti intero a lubong ket matantantya nga adda iti kababaan a tukad iti daytoy naglabas a 34 tawen. Idi 2008, ti kabuklan a naglakuan ket bimmagsak iti nasurok nga 11%—kabatog ti 3.5 milyon a lugan (iti matantantya a kabuklan a naglakuan a 45.7 milyon). Matantantya a lallalo pay nga agsuwék ti paglakuan kadagiti lugan idiyay US ita a 2009 iti kababaan a tukad iti daytoy naglabas a 30 tawen.

Gapu ta nakasardeng ti operasyon ti adu a planta na, obligado nga iserra wenno isardeng ti produksyon iti adu a pabrika na. Idiyay US, dumanon iti 560,000 wenno 43.1% ti nakissay iti mangmangged ti industriya ti kotse manipud idi 2000. Dumanon iti 200,000 pay ti maawanan ti trabaho iti matantantya a panagserra ti kagudua iti 51 pabrika ti kotse idiyay US kadagiti umay a tawen.

AB

ti baro a kumpanya. Mailansa ken mapabassit pay ti sueldo da, malaksid iti maikissay a \$1.3 bilyon manipud iti pondo para iti salun-at ken dadduma pay a benepisyo.

Matantantya a 20,000 iti nabatbati a 62,000 mangmangged ti GM idiyay US ti

maikkat inggana iti tapos ti tawen. Maikkat met ti 26,000 empleyado na iti sabali a pagilian. Dumanon iti 100,000 mangmangged ti maawanan ti trabaho iti panangpaserra iti 2,400 *car dealer* (dagiti kontrata a kumpanya a tagalako iti pagtagilakuan).

Simrek met ti Chrysler iti kapada a katulagan iti gobyerno nga Obama kagiddan ti panangideklara na ti pannakabangkrap. Sakbay

suruten “GM...” panid 12

Panagulimek ti CHed iti *tuition fee increase*, sinupyat ti Kabataan Party

SINUPYAT ni Rep. Raymond "Mong" Palatino ti Kabataan Party ti panagulimek ti Commission on Higher Education (CHED) kasilpo ti panagnagato ti matrikula ken dadduma pay a mabayadan iti kolehiyo ita a serrek.

Segun kenni Palatino, adda report ti National Union of Students in the Philippines (NUSP) a nagipangato ti matrikula dagiti mabigbig nga unibersidad ken kolehiyo iti pagilian. Kas pagarigan, dumanon iti 5% ti ngimmatuan ti *miscellaneous fees* iti University of the East ken 6% iti Far Eastern University. Naipangato met iti 20% ti matrikula iti San Beda College (SBC) ken 15% iti Philippine School of Business and Arts. Iti Cebu Doctors University ken Northeastern Cebu Colleges, ngimmato ti matrikula iti 5-6%.

Iti University of Santo Tomas (UST), naipangato iti 7% ti matrikula dagiti estudyante nga adda iti umuna inggana maikatlo a tukad iti kolehiyo, ken 8.52% kadagiti adda iti maikapat a tukad.

Nagdoble ti tantos ti panagnagato ti matrikula iti intero a pagilian iti panawen ti rehimen nga Arroyo, segun pay kenni Palatino. Kuna na, ngimmato ti matrikula iti National Capital Region (NCR) iti 94.54% iti daytoy a panawen, manipud abereyds a P439.59 nagturing iti abereyds nga P855.20 kada yunit.

Kadua ni Palatino ni Rep. Teddy Casiño ti Bayan Muna iti panangidatag ti HB 2440 a mangigakgakat nga isardeng ti panangipangato kadagiti bayadan dagiti estudyante iti uneg ti tallo a tawen.

Kabayatan na, inrussuat met ti Kabataan Party ti "Kabataan Balik-Eskwela" ita a serrek tapno umawat kadagiti reklamo ken asug dagiti

estudyante kasilpo ti panagnagato ti matrikula ken dadduma pay nga isyu dagiti agad-adal. Sumagma-mano kadagiti inisyal a reklamo ti "Kabataan Balik-Eskwela" ket dagiti nayon a mabayadan kas iti Justice Cecilia Muñoz-Palma High School nga agsingir ti PTA fee nga P150 kada estudyante ken P470 iti Culiati High School; iti Quirino High School nga agsingir ti *workbook fee* nga P140 kada libro ken P100 met iti Red Cross; iti New Era Public High School nga agsingir kadagiti mabayadan a dumanon iti P400; ken iti University of the Philippines Integrated School no sadi-no a dagiti mabayadan ket dumanon iti P4,432.

Iplamlano met ti Kabataan Party a mangidatag ti resolusyon iti Nababa a Kapulungan tapno imbestigaan ken ipasardeng ti Department of Education (DepEd) dagiti kastoy a mabayadan.

"GM...", "manipud panid 11"

daytoy, bimmagsak iti 53% ti naglakuan na ken nalugi iti \$8 bilyon idi napalabas a tawen. Siguden a nailumlom daytoy iti \$6.9 bilyon nga utang iti dadakkel a bangko. Kasukat ti \$8 bilyon a nayon iti immanan a \$4 bilyon a pautang ti gobyerno iti kumpanya, mapan iti gobyerno ti US ti 8% ti sanikua ti kumpanya. Mapan met iti gobyerno ti Canada ti 2% ti sanikua ti kumpanya kasukat ti \$2.7 baro a pautang.

Kagiddan daytoy, mailako iti Fiat Group ti Italy ti 20% ti kumpanya iti panggep nga iserrek ti teknolohiya na iti panangaramid iti nalaka a babassit a kotse. Mabalina ngumato iti 51% ti sanikua ti Fi-

at iti Chrysler no masukatan na ti kabuklan a pondo nga inserreken ti gobyerno ti US. Namnamaen nga iyaon ti Fiat ti Chrysler ngem ti problema ket maibilang met ti Fiat kadagiti agbugbugsot a kumpanya iti industriya ti kotse iti lubong.

Kas iti GM, dagiti mangmangged ti kangrunaan nga agsaksakripisyo iti pannakabangkrap ti Chrysler. Maibilang iti katulagan iti pannakabangkrap ti kumpanya ti panangkissay iti kagudua ti sueldo ken dagiti benepisyo dagiti mabati kadagiti mangmangged na. Makissayan ti kagudua ti \$10.6 bilyon a nabayagen nga utang ti Chrysler kadagiti programa a pangsalun-at ken pangpensyon dagiti mangmangged. Ti nabati pay a kagudua ket mabayadan iti uneg ti

15 pay a tawen. Kasukat daytoy ket ited iti United Auto Workers ti 55% dagiti sapi iti baro a Chrysler, banag nga awan serbi na gapu ta no ar-arigen ket tengngel ti gobyerno ti US ti aktwal a kontrol iti kumpanya. Lallalo a maawanan daytoy ti serbi apaman a maiyakaren iti Fiat ti mayoria iti sanikua ken mapangngeddeng a kontrol ditoy.

Iti daytoy napalabas a dua a tawen, 37,000 mangmangged nan (37% ti kabuklan) ti inikkat ti Chrysler. Nasurok 3,000 pay ti naikeddeng a maikkat iti uneg daytoy a tawen. Manopulo ribu pay nga empleyado ti maawanan ti trabaho iti panangikkat metten ti kumpanya iti kagudua dagiti dealer ken suplayer na.

AB